

OBITUARI

Adeu al gran dietarista de l'Ebre

L'escriptor Josep Igual, de Benicarló però ebrenc d'adopció, va morir dijous de la setmana passada vençut en la lluita contra el càncer

Amposta Oriol Gracià

Que era un escriptor incansable s'ha pogut constatar els darrers mesos en el seu dietari a les xarxes socials. Josep Igual (Benicarló, 1966) hi ha explicat les visites a l'hospital, la conducció de les ambulàncies i el caràcter del personal sanitari. Finalment dijous passat, va ser vençut pel càncer. I amb la seua mort ens queda el llegat d'una veu convençuda del poder de la paraula, de l'escassa repercussió que tenia, però a la vegada una veu **"satisfeta de la seua independència quasi militant"**, com explicava esta setmana l'escriptor, periodista i amic personal d'Igual, David Castillo al diari *El Punt Avui*. **"Era, abans que res, un molt bon paio, amb una humilitat i una timidesa que desarmaven l'interlocutor avisat, com si demanés disculpes per escriure tan bé en un país d'illetresats funcionals i mediocritats literàries"**, apuntava l'escriptor fil·laxco Xavier Vega en un article a *Núvol*, el digital de la cultura.

Igual ha estat un tot terreny: ha creuat la poesia, la narrativa, l'assaig, el dietarisme, el periodisme i també la música. **"En la meua trajectòria he estat bastant poc acadèmic, he après coses que la gent més acadèmica no aprèn. He estat autodidacte i tastaolletes, fins i tot en la**

Imatge recent de Josep Igual al delta de l'Ebre.

música. El ben cert és que m'interessa tot, la pintura, la literatura. Això m'ha anat bé", resumia ell mateix. Arrelat a les Terres de l'Ebre des de fa més de vint anys -primer a Sant Carles de la Ràpita i més tard Amposta-, va demostrar la seua passió pel mar i per l'horta del Delta, com bé es fa notar en els seus relats. Va irrompre al panorama literari amb el premi Roís de Corella Ciutat de València, el 1988. I des d'aleshores va acumular una extensa obra i nombrosos premis: el Premi de narrativa Vila de l'Ametlla de Mar el 2005

amb *Torn de Nit*. Amb *L'any de la fi del món* va guanyar el Premi Vall d'Uixó el 2001, i amb *Cabotatge* va aconseguir el Premi Sebastià Juan Arbó de novel·la el 1997. L'últim, el Premi d'Assaig Joan Fuster el 2019 per *L'eternitat enamorada*, que es va publicar l'any passat coincidint amb l'arribada de la pandèmia, un dietari escrit entre els anys 2016 i 2017, mesos de gran efervescència política, especialment a Catalunya.

"Els dietaris els faig des de fa molt, però valg veure que eren dos anys molt compactes, de

molt sotrac. En alguns moments, mentre escrivia, escoltava els helicòpters sobrevolar Amposta", explicava fa un any a la revista *El Temps*. El jurat del premi en va destacar la imbricació de l'obra en "la tradició assagística catalana, amb Joan Fuster com a figura destacada". La seua devoció abraçava Fuster, però també Josep Pla. **"El que faig està més acostat a Josep Pla, però hi ha bastant de diàleg amb l'obra de Fuster"**, aclaria sobre *L'eternitat enamorada*. Per a l'escriptor Jesús Maria Tibau, amb qui havia compartit aventures lite-

ràries, tertúlies i programes de televisió de Canal 21, Igual ha estat **"el millor de la nostra generació d'escriptors de l'Ebre, sobretot en els seus dietaris, s'autoexigia una qualitat irrenunciable"**.

En llegir *L'incert alberg*, publicat el 2016, el periodista Joan Garí explicava: **"Hi he trobat un escriptor a qui no se li ha dedicat l'atenció que mereix. Dir això, tractant-se d'un autor en català, té escàs sentit, perquè és una obvietat tan dolorosa com escadussera, però no està de més recordar-ho. Té talent per a l'aforisme i tocs surrealistes que fan somriure"**. Era un home llegit **"perquè per a escriure és molt important llegir, o seguir llegint mentre vas escrivint"**, li comentava Igual a la periodista Roser Regolf en una entrevista al portal *Surtdeca* quan va rebre el premi d'assaig Joan Fuster 2019. I de fet, és fàcil de trobar tot aquest bagatge lector en la seua obra: petjades de Paul Valéry, Miguel Torga, Giacomo Leopardi, entre molts d'altres. **"Quan la prosa d'Igual s'enlaira, quan guanya en perfils propis, és en l'anotació quotidiana, com ara quan descriu el nomadisme del músic o quan aborda viatges i itineraris. Passatges de factura planiana llegidors i amens, de vegades excelsos literàriament"**, conclouia el periodista Xavier Aliaga a la revista *El Temps* el setembre de l'any passat. ■